

دین علیم

در این شماره می خوانید :

غلبه کردن بر کمال گرایی در مادری کردن
چطور مادران می توانند به حس کمال گرایی غلبه کنند.

چطور به کسی کمک کنم تا ناراحت نباشد!
در زوج درمانی گاهی فرد تنها به دنبال راهی برای شاد کردن طرف مقابلش است!

چرا معماها ما را وسوسه میکنند?
در معما چه پدیده ای وجود دارد که انسان به آن گرایش دارد؟

نظریه های حافظه

رَوْاْنْ بَوْنَه

نشریه‌ی روان‌بنه

شماره ثبت نشریه ۸۰۴۴۴

زیر نظر: گروه رشد و توسعه روانشناسی در ایران

سال ششم / شماره ۶۳ / دی ۱۴۰۰

Sixth year /Number sixty-three/December 2021

G & D Group

سردیبر: دکتر مسعود حامدی
شورای تحریریه: (به ترتیب حروف الفبا)
دکتر مهدی اکبری، دکتر علیرضا بوستانی پور
دکتر محمود دهقان، دکتر اسماعیل عاقبی

هیئت تحریریه: (به ترتیب حروف الفبا)
سرور سعیدیان، مژگان عطار

گرافیست: فاطمه درینی

کانال تلگرام: <https://t.me/RavanBoneh2>
سایت: ravanboneh.com
پست الکترونیک: info@ravanboneh.com
شماره های تماس: ۰۹۰۲۳۰۲۹۳۵ و ۰۲۱-۸۸۳۰۵۰۲۸

نویسندهای این شماره (به ترتیب حروف الفبا):
نازین جعفری، رقیه زراعتی، محبوبه سیمرغ،
مژگان عطار، فریماه کربلایی

این نشریه‌ی الکترونیکی با هدف انتشار مقالات، رویدادها و موضوعات حوزه روانشناسی و مشاوره هر ماه به صورت رایگان با همت متخصصین داغده مند در این حوزه‌ها تأسیس شده است. سایر دوستان و متخصصین که تمایل به همکاری با این نشریه‌ی الکترونیکی دارند می‌توانند نقطه نظرات خود را از طریق پست الکترونیکی با ما در میان بگذارند.
برای عضویت این خبرنامه از طریق سایت می‌توانید اقدام نمایید.

سازمان آگهی‌ها

برای درج آگهی و یا اطلاع‌رسانی پیرامون کارگاه‌ها و همایش‌ها در حیطه روانشناسی با ایمیل info@ravanboneh.com در تماس باشید.

فهرست مطالب:

درمان شناختی رفتاری

با طرحواره درمانی آشنا شوید. ۳

معرفی کتاب/ تکنیک‌های تنظیم هیجان در روان‌درمانی راهنمای کاربردی ۶

درمان کودک و نوجوان

غلبه کردن بر کمال گرایی در مادری کردن/ چطور مادران می‌توانند به

حس کمال گرایی غلبه کنند. ۷

معرفی کتاب/ کتاب کار رفتاردرمانی شناختی کمال گرایی ۹

خانواده درمانی

چطور به کسی کمک کنم تا ناراحت نباشد! در زوج درمانی گاهی فرد تنها

به دنبال راهی برای شاد کردن طرف مقابلش است! ۱۰

معرفی کتاب/ برنامه آموزش شفقت خودبهشیارانه ۱۱

روانکاوی و فلسفه

چرا معماها ما را وسوسه می‌کنند؟ در معما چه پدیده‌ای وجود دارد که

انسان به آن گرایش دارد؟ ۱۲

علوم شناختی

نظریه‌های حافظه ۱۴

صنعتی و سازمانی

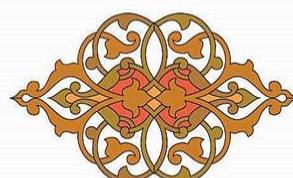
چرا ارتباط در سازمانها به مشکل می‌خورد؟ شش ویژگی ارتباط در

سازمان ۱۷

پیوست

درخواست اشتراک و نمایندگی ۲۰

ملاحظات ۲۱

◆ با طرحواره درمانی آشنا شوید ◆

فریماه کربلایی-کارشناس ارشد روانشناسی عمومی

طرحواره درمانی نوعی جدید از درمان شناختی رفتاری (CBT)، روانکاوی، نظریه دلبستگی و درمان هیجان محور را در خود جای داده است. این یک رویکرد یکپارچه با هدف درمان اختلالات شخصیت و سایر نگرانی‌های مربوط به سلامت روان است که همیشه به سایر گزینه‌های درمانی پاسخ نمی‌دهند. این روش می‌تواند به طور خاص برای درمان اختلال شخصیت مرزی مفید باشد. در طرحواره درمانی، شما با یک درمانگر برای کشف و درک طرحواره‌های خود-که گاهی اوقات از آن‌ها تحت عنوان طرحواره‌های ناسازگار اولیه یاد می‌شود-همکاری خواهید کرد. طرحواره‌ها الگوهای بی‌فایده‌ای هستند که در برخی از افراد در صورتی که نیازهای عاطفیشان در کودکی برآورده نشود، به وجود می‌آید. این طرحواره‌ها می‌توانند در طول زندگی، شما را تحت تأثیر قرار دهند و اگر مدیریت نشوند به روشها و رفتارهای مقابله‌ای مشکل ساز فرصت رشد دهنند. هدف از طرحواره درمانی این است که به شما بیاموزد که چگونه اطمینان داشته باشید که نیازهای عاطفیتان به نحوی برآورده می‌شود که احساس پریشانی نکنید.

این به نحوه جذب برخی از نگرشها یا رفتارهای والدینتان مربوط می شود.

امکان دارد با بعضی از اینها همانند سازی کنید و بعضی دیگر را درونی کنید. برخی ممکن است به صورت طرحواره درآیند، در حالی که برخی دیگر به حالت‌هایی تبدیل می شوند که به آنها روش‌های مقابله نیز گفته می شود.

طرحواره‌های مختلف چه هستند؟

طرحواره‌ها در کودکی تمایل به رشد دارند و معمولاً در برابر تغییر مقاوم هستند. اما اگر مدیریت نشوند، می توانند الگوهای منفی ایجاد کنند که اغلب از طریق تعامل ناسالم تقویت می شوند. هنگامی که شما یک طرحواره ایجاد می کنید، آن ناخودآگاه برای جلوگیری از پریشانی عاطفی بر افکار و اعمال شما تأثیر بگذارد. اگرچه این به نظر می رسد که می تواند مفید باشد، روش‌های مقابله ای که طرحواره‌ها ایجاد می کنند اغلب ناسالم یا مضر هستند. بیشتر افراد تمایل به توسعه بیش از یک طرحواره دارند.

کارشناسان ۱۸ طرحواره مجزا را شناسایی کرده‌اند، اما همه آنها در یکی از پنج دسته یا حوزه‌ها قرار دارند:

حوزه اول: قطع ارتباط و طرد، شامل طرح‌هایی است که توسعه روابط سالم را دشوار می کند.

حوزه دوم: اختلال در استقلال و عملکرد، شامل طرح‌هایی است که ایجاد یک احساس اعتماد به نفس و عملکرد در جهان را به عنوان یک بزرگسال دشوار می کند.

حوزه سوم: محدودیت‌های مختل شده، شامل طرح‌هایی است که بر کنترل خود و توانایی در احترام به مرزها و محدودیت‌ها تأثیر می گذارد.

حوزه چهارم: جهت‌گیری دیگر، شامل طرح‌هایی است که شما را در اولویت بندی نیاز دیگران بالاتر از خود سوق می دهد.

حوزه پنجم: احتیاط و مهار، شامل طرحواره‌هایی است که اولویت جلوگیری از شکست یا خطا از طریق هوشیاری، قوانین و بی توجهی به خواسته‌ها یا احساسات است.

نیازهای اصلی کودک چیست؟

یکی از بزرگترین عوامل در ایجاد طرحواره‌ها عدم برآورده‌گی نیازهای عاطفی اصلی شما در دوران کودکی است.

این نیازهای اصلی شامل موارد زیر است:

۰. احساس امنیت و وابستگی ایمن به دیگران

۰. احساس هویت و استقلال

۰. آزادی در بیان احساسات خود و درخواست هایتان از دیگران

۰. توانایی بازی و خودجوش بودن

۰. محدودیت‌ها و مرزهای‌های متناسب با سن

علاوه بر این، چهار نوع تجربه منفی نیز می تواند در توسعه طرحواره‌ها نقش داشته باشند. اینها شامل موارد زیرند:

◆ نیازهای برآورده نشده.

این ممکن است هنگامی اتفاق بیفتد که شما از طرف مراقبانتان علاقه‌ای دریافت نکنید و یا نیازهای عاطفی اصلی دیگران برآورده نشود.

◆ آسیب دیدگی یا قربانی شدن.

این مورد وضعیتی را توصیف می کند که شما سوءاستفاده، تروما یا پریشانی‌های مشابه را تجربه کرده‌اید.

◆ آزادی بیش از حد یا عدم محدودیت.

در این شرایط، والدین شما ممکن است بیش از اندازه محافظه کار یا پیگیر باشند. شاید آن‌ها مرزهای مناسبی را برای شما تعیین نکرده باشند.

◆ شناسایی و درونی سازی.

طرحواره ها چه نوع شیوه های مقابله ای ایجاد می کنند؟

سه سبک اصلی مقابله

تسلييم شدن

این شامل پذیرش یک طرحواره و وارد شدن به آن است. این معمولاً منجر به رفتاری می شود که الگوی طرحواره را تقویت میکند یا ادامه می دهد. به عنوان مثال، اگر در برابر طرحواره ای که در اثر بی توجهی عاطفی در کودکی شکل گرفته است، تسلييم شوید، بعداً ممکن است خود را در یک رابطه با بی توجهی عاطفی پیدا کنید.

اجتناب

این شامل تلاش برای زندگی بدون برانگیختن طرحواره است. ممکن است از فعالیت ها یا موقعیت هایی که احتمالاً باعث تحریک آن می شود یا احساس آسیب پذیری در شما ایجاد می کند، دوری کنید. اجتناب از طرحواره ممکن است شما را مستعد مصرف مواد، رفتارهای پرخطر یا اجباری و سایر رفتارهایی کند که باعث ایجاد حواس پرتی می شود.

جبان بیش از حد

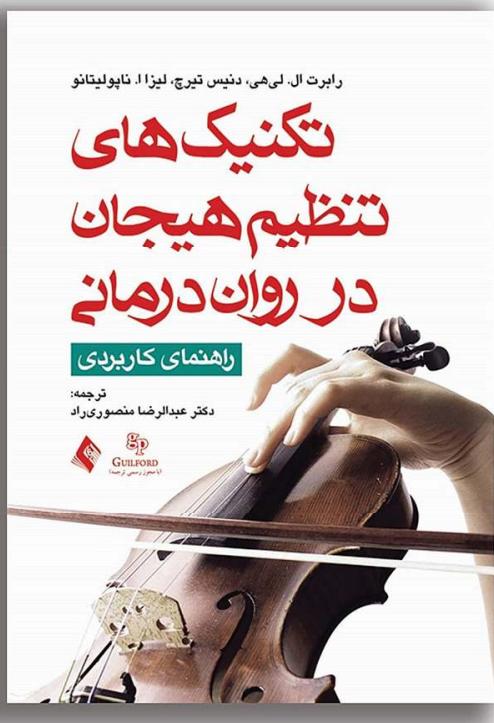
این امر مستلزم تلاش برای مبارزه با طرحواره ای است که با مخالفت کامل با آن عمل می کنید. این ممکن است یک واکنش سالم به یک طرحواره به نظر برسد، اما به طور کلی جبران افراطی، بیش از حد پیش می رود. اغلب به اعمال یا رفتارهایی منجر می شود که به نوعی پرخاشگرانه و طلبکارانه به نظر می رسد. این می تواند در روابط شما با دیگران تأثیر بگذارد.

در طرحواره درمانی، واکنش شما به طرحواره ها به عنوان سبک های مقابله شناخته می شود. اینها می توانند شامل افکار، احساسات یا رفتارها شوند. آنها به عنوان روشی برای جلوگیری از احساسات دردناک و پرتلاطم که در نتیجه یک طرحواره خاص تجربه می شوند، توسعه می یابند.

سبک های مقابله می توانند در دوران کودکی مفید باشد، زیرا وسیله ای برای بقا است. اما در بزرگسالی، آنها می توانند طرحواره ها را تقویت کنند.

هیچ قاعده محکمی در مورد اینکه کدام طرح ها به سبک های مقابله ای خاصی منجر می شوند، وجود ندارد.

سبک مقابله شما ممکن است مبنی بر خلق و خوی کلی شما یا حتی سبک های مقابله ای باشد که از والدین خود آموخته اید. آنها همچنین در افراد مختلف متفاوت است. دو نفر می توانند به شیوه های مختلف با یک سبک یه یک طرحواره پاسخ دهند. به طور مشابه، ممکن است دو نفر با یک طرحواره یکسان نیز با دو سبک جداگانه پاسخ دهند. سبک مقابله خود شما نیز می تواند با گذشت زمان تغییر کند، اگرچه هنوز با همان طرحواره سر و کار دارید.

◆ تکنیک های تنظیم هیجان در روان درمانی؛ راهنمای کاربردی

نویسنده: رابرت لیهی، دنیس تیرچ،
لیزا ناپولیتانو، ناپولیتانو

مترجم: دکتر عبدالرضا منصوری راد

درباره این کتاب:

چرا «تنظیم هیجان» مهم است؟

یکی از بدترین تجربیات بیماران، آن است که از هیجان‌های خود بهستوه آمده ولی نمی‌دانند چگونه با شدت آنها مقابله کنند. ایجاد قابلیت‌هایی برای تحمل پاسخ‌های هیجانی و تنظیم آنها می‌تواند به بیماران کمک کند تا گستره رفتارها و پاسخ‌هایی که در هنگام رویارویی با ناراحتی شدید در اختیار دارند را افزایش دهند.

بسیاری از مطالب کتاب حاضر بر اساس الگوی طرحواره‌درمانی هیجانی (EST) لیهی بنا نهاده شده‌اند. طبق این الگو، تفاوت‌های بین افراد از نظر تفسیرها، ارزیابی‌ها، میل به اقدام، و راهبردهای رفتاری مربوط به هیجان‌های آنان، «طرح‌واره‌های هیجانی» نامیده می‌شوند.

طرحواره‌درمانی هیجانی (EST) به عنوان الگویی یکپارچه‌ساز و آزاد، ما را تشویق می‌کند تا از سایر مفهوم‌سازی‌ها و الگوهای مداخله استفاده کنیم. با این وجود، نکته اصلی آن است که مداخلات، به بیماران کمک می‌کنند تا مطالبی درباره هیجان بیاموزند و با هیجان مقابله کنند، و همین آموزش که الگوی نوینی برای هیجان به‌شمار می‌رود استقلال عمل را برای بیمار فراهم می‌آورد.

غلبه کردن بر کمال گرایی در مادری کردن

چطور مادران می توانند به حس کمال گرایی غلبه کنند.

مژگان عطار-کارشناس ارشد روانشناسی و درمانگر کودک و نوجوان

افراد در زندگی اغلب قربانی میل به کامل بودن می شوند. شبکه های اجتماعی داشتن این حس را آسان می کنند چرا که دائم این حس که دیگران زندگی کامل تری دارند و بنابراین زندگی فرد باید عالی باشد را به او تلقین می کند.

واقعیت روانشناسی این است: کمال گرایی دست نیافتنتی است چرا که اساسا وجود ندارد! زمانی که افراد به دنبال مساله ای دست نیافتنتی تلاش میکنند، با تجربه عزت نفس پایین و اعتمادبنفس پایین روبرو می شوند که در ادامه تبدیل به نوعی خودباوری منفی می شود.

اغلب افراد فکر میکنند نیاز به کامل بودن ناشی از میل به بهترین بودن است و نمیتواند مساله آسیب زایی باشد. اما کمال را نمی توان مساوی با موفقیت یا رشد سالم دانست. برن براون کمال گرایی را این گونه تعریف میکند: کمال گرایی تلاش میکند تا سپری در برابر درد سرزنش، قضاوتش و یا شرم باشد. بنابراین کمال گرایی را باید معتقدانه بررسی کرد و به آن به چشم هدف و معنا نگاه نکرد.

یکی از مسایلی که روزانه در اتاق درمان با آن مواجه می شویم، باورهای نادرست افراد به مادر خوب و کامل است. ایده ای که جامعه به مادران در سالهای متتمدی تزریق کرده و شبکه های اجتماعی این روزها در تایید و ساختن این چهره گام برミدارند. شناسایی این مساله در مادران اهمیت دارد چرا که بدون شناخت و تغییر ذهنیت کمال گرایی، برنامه های فرزندپروری موفق نخواهند بود.

کمال گرایی فرد را در گیر خود نگه می دارد

فرد کمال گرا باور دارد که در حال تلاش برای کسب موفقیتهای سالم است. ولی در واقعیت او در حال محافظت از خود در برابر سرزنش، قضاوت و حس شرم‌ساری است و همین مساله جلوی پیشرفت فرد را میگیرد. اگر مادری حس میکند که برای موفق شدن در فرزندپروری باید تمامی فنون را یاد بگیرد و در همه تلاش ها موفق باشد، هیچگاه شروع به انجام تغییرات نخواهد کرد. کمال گرایی خوارک مناسبی برای اضطراب است. از آنجا که فرد کمال گرا هیچ گاه نمیتواند بهترین باشد، همواره از سطحی از اضطراب کامل نبودن رنج می برد، تصمیم گیری را به تعویق می اندازد. تعویق در تصمیم گیری منجر به شکل گیری و تشدید اضطراب می شود.

کمال گرایی در صورتی که کنترل نشود، می تواند منجر به افسردگی و دیگر مشکلات سلامت روان شود. زمانی که کمال گرایی ناشی از اضطراب درمان نمی شود، فرد به دلیل احساس ناکافی بودنهای ممتد به سمت افسردگی می رود. افسردگی مادر باعث می شود کمتر به فرزندش توجه کند و در ادامه به چرخه اساسی مشکلات بر بخورد. ترکیب والد کمال گرا با درمانگر کمال گرا منجر به تشدید مشکلات والد شده و در نهایت به تغییر سبک او کمک نمیکند.

برای درمان کمال گرایی به دنبال تقویت چه مواردی در درمانجو باشید؟

۱. تفکر سیاه و سفید: یکی از ویژگی های کمال گرایان تفکر سیاه سفید است. تفکر سیاه و سفید از دسته خطاهای شناختی است و در این افراد بسیار مشاهده می شود. در پیدا کردن آن به درمانجو کمک کنید و راهکارهای اصلاحی بدهید.

۲. جملات مثبت و همدلانه می تواند به فرد کمک کند. از او بخواهید مسایلی که بیشتر با آن ها مشکل دارد را یادداشت کند، به ازای هر کدام یک جمله مثبت بنویسد و در جایی در مسیر دیدش نصب کند

۳. آگاه کردن و به چالش کشیدن افکار و حرف زدنها درونی. هر فردی در طول روز تعدادی خودگویی دارد که میتوانند مثبت یا منفی باشند. خودگویی های منفی باعث میشود فرد بیشتر از قبل در چاه کمال گرایی فرو برود.

۴. تمرين ناکافی بودن: به فرد تمرين کامل نبودن بدهید. عادتهای ما در طول زمان می توانند تغییر کنند. باور به کامل بودن یک عادت است که می تواند آرام آرام تغییر کند.

به والد این آگاهی را بدهید که کمال گرایی تنها اضطراب را تفذیه میکند و جلوی رشد فرد را می گیرد. در مسیر تغییر نگرش از «کامل» به «به اندازه کافی خوب» با مادران همراه باشید.

باور اینکه برای خوب بودن باید کامل باشیم فرد را به سمت رفتارهایی سوق می دهد که مشخصه هایی از کمال گرایی هستند:

۱. در مصاحبه با این افراد خواهید فهمید که چون تمایل دارند کارها را برای بار اول به درستی و به بهترین شکل انجام دهند، در بسیاری از مواقع آن را شروع نمیکنند یا به تعویق می اندازند. عنوان یک مادر ممکن است ببینید فرد در کلاس های مختلفی ثبت نام میکند ولی آنها را تمام نمیکند. ممکن است کارهایش را نصفه کاره رها کند چون احساس میکند نمیتواند نتیجه عالی را تضمین کند و تلاش کردن هم برای او نامید کننده است.

۲. این افراد عموماً تمرکز روی نتیجه دارند و نه فرایند. از دیدگاه این گروه، موفقیت یعنی نتیجه کامل گرفتن. از نظر این گروه چیزی عنوان یاد گرفتن از شکست و لذت بردن از مسیر معنا ندارد. اگر فرزندشان در انتهای ماه ششم به وزن روی نمودار نرسد به معنای شکست به حساب می آید و مسیر و شرایطی که با یکدیگر طی کرده اند برای او اهمیتی ندارد.

۳. کارهای انجام نشده یا کارهایی که مطابق استاندارد فرد تمام نشوند بنظر ناقص می آیند. کار ناقص زمانی که در ذهن افراد زیاد شود به آنها احساس منفی از خود می دهد و باعث می شود نتوانند نسبت به درون خود احساس رضایت داشته باشند. برای مثال مادر دانشجویی که پس از گرفتن نمرات امتحانی متوجه می شود که نتوانسته نفر اول کلاس شود خود را شکست خورده می داند.

۴. کارهای نسبتاً ساده از این افراد زمان زیادی میگیرد. اگر از این فرد بپرسید متوسط زمانی که برای زدن یک ایمیل صرف میکنید چقدر است عدد دور از انتظاری را بیان میکند. این فرد برای انجام کارهای خیلی ساده هم باید ساعتها فکر کند تا به ایده ال ترین مطلب ممکن برسد.

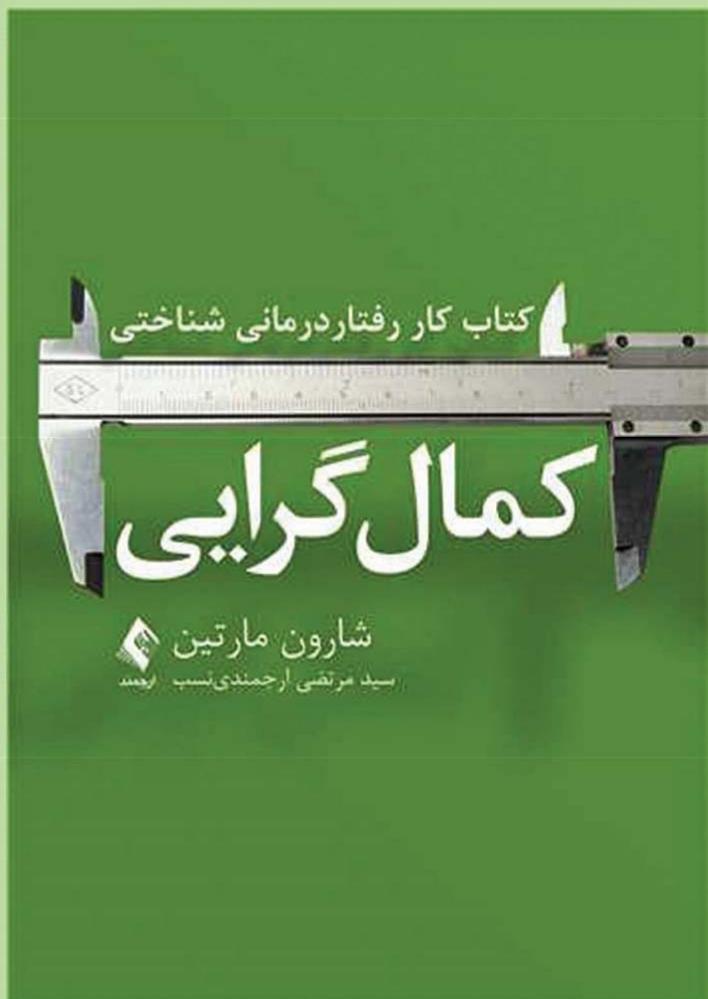
۵. نمیتواند برای دستاوردهای دیگر خوشحال شود. اغلب فکر میکند: مادر دیگر چطور این کار را انجام می دهد در حالیکه من از عهده کارهای ساده تر از این هم بر نمی آیم؟ دایم در حال مقایسه خود با استانداردهای دیگران و گاهی حتی استانداردهای غیر واقع بینانه جامعه است.

کمال گرایی چیزی بیشتر از تصور عموم افراد است. فشار روانی زیادی به فرد مبتلا وارد میکند ولی می توان با آن مقابله کرد. با آگاهی از ذات کمال گرایی و شناخت رفتارهایی که به آن مرتبط است اولین قدم برای اصلاح آن برداشته می شود.

◆ کتاب کار رفتاردرمانی شناختی کمال‌گرایی

نویسنده: شارون مارتین
مترجم: سید مرتضی ارجمندی‌نسب

انتشارات ارجمند

درباره این کتاب:

آیا جز آن دسته از افرادی هستید که برای شروع یک کار خاص امروز و فردا می‌کنید که مبادا نتوانید آن را بی‌نقص انجام دهید؟ آیا برای خود و دیگران معیارهای بسیار سطح بالا تعیین می‌کنید؟ اگر پاسخ شما به یک یا هر دوی این سوالات مثبت است پس احتمال زیادی دارد که یک کمال‌گرایی باشید. گرچه سخت‌کوشی و داشتن معیارهای سطح بالا الزاماً مشکلی به وجود نمی‌آورند با این حال اگر جلوی کمال‌گرایی را نگیرید برایتان مشکل‌ساز خواهد شد. شما در این کتاب دلایل کمال‌گرایی و اثر منفی آن را بر زندگی شناسایی خواهید کرد و یاد می‌گیرید به جای اینکه ارزش خود را بر بنای سست دستاوردها و عملکردهای خود استوار کنید مشق بودن را تمرین کرده و این شفقت را به دیگران نیز هدیه نمایید. در خواهید یافت چگونه برای مسائل مهم زندگی خود اولویت‌بندی کنید بدون اینکه وقت خود را روی اهداف غیرقابل تغییر هدر دهید. زندگی هیچ گاه بی‌نقص نبوده و ما هم هیچ‌گاه کامل نبوده‌ایم. پس اگر آماده شکستن دیوارهای کمال‌گرایی هستید و قصد دارید زندگی غنی‌تر و معنادارتری شروع کنید این کتاب کار آغاز راهتان خواهد بود.

چطور به کسی کمک کنم تا ناراحت نباشد!

در زوج درمانی گاهی فرد تنها به دنبال راهی برای شاد کردن طرف مقابلش است!

تیم درمانگران روان بنه

۴. تمرين شفقت

بسیاری از افراد پس از شنیدن گلایه های شخصی به دنبال آرام کردن او هستند. آنها قصد دارند تا با گفتن جملاتی حال طرف مقابل را بهتر کنند. اینکه «به جنبه های مثبت قضیه نگاه کن» یا «بنظر میرسنه داری اغراق میکنی» جمله ای نیست که فرد در حال مبارزه نیاز به شنیدن آن داشته باشد. به جای این جملات بهتر است فرد را ببینید و بشنوید! جملاتی مثل «به نظر سخت میاد» «موافقم، حق داری» یا «متاسفم واقعاً باید برات سخت باشه» حمایت واقعی ای است که از دست نفر مقابل در موارد بحران برمی آید. قضاوت نکردن، در مورد راه حل حرف نزدن و یا ندادن راهکار چطور بهتر شدن به معنای شفقت و همدلی است و فضای بهبود را فراهم میکند.

۵. اعتماد به فرایند

ناراحتی، بخشی از سفر انسانی برای رشد است. چرا ناراحتی افراد باید موجبات آزار طرف مقابل را پیش بیاورد؟ هیچکس قادر نیست تلاش کند تا پاسخ ناراحتی دیگران را بیابد و یا راه حلی برای رفع این ناراحتی ها ارایه دهد. هر فردی برای رسیدن به کمال خود، در درون خود به دنبال راه حل می گردد و قرار نیست پیرو راه حل های دیگران شود. اگر کسی هم درخواست این چنینی مطرح کند مشکل و مساله دیگری در درون دارد و باید توسط متخصص برطرف شود. بنابراین هیچ فردی حتی در رابطه زناشویی قرار نیست به دیگری راه حل بهبود بدهد. تنها کمک هرکسی به همسرش، حضور داشتن با حفظ رابطه ایمن و مرزهای شخصی است.

۶. تمرين مراقبت از خود

اگر فردی با مشکل سلامت روان در خانواده باشد ناخودآگاه دیگران هم تحت تاثیر قرار میگیرند. یکی از عوامل مهمی که باید در نظر داشت، بررسی اولویتهای فرد است. بسیاری از افرادی که در جستجوی راه کمک به دیگران به کلینیک ها می آیند در واقع به دنبال مبارزه ای هستند تا از روبرو شدن با مبارزات خودشان دوری کنند. باید این آگاهی را ایجاد کنید که هرکسی باید به جای تلاش برای اصلاح زندگی دیگران و انرژی گرفتن از آن، به دنبال بهترین خودش باشد!

هر روز به تعداد کسانی که در جستجوی کمک به شخص دیگری به اتاق درمان می آیند افزوده می شود. عنوان درمانگر وظیفه ما این نیست که راه کمک کردن را به این افراد بیاموزیم، بلکه باید بتوانیم به آنها کمک کنیم دلیل این نیاز به کمک را بشناسند و از این باور منجی بودن رها شوند.

چندروز پیش این مکالمه را در اتاق درمان داشتیم:

«اخیرا همسرم از همه چیز ناراحت است و همه چیز آزارش می دهد. بنظر می رسد هرچیزی که پیرامون او قرار دارد، عصبانی و ناراحتش می کند. موقع زیادی وجود دارد که میگوید از زندگی متنفر است و چقدر در این ۵ سال زندگی مزخرفی داشته. ما ۴ سال است که با هم هستیم و من فکر میکنم که بخاطر حضور من خشمگین استا من تلاش خودم را برای حمایت از او انجام می دهم ولی او دائماً به من می گوید که درکش نمیکنم. هر کاری میکنم انگار قادر نیستم کمکش کنم. در این نقطه واقعاً نمیدانم چه کاری باید انجام دهم!» اولین مساله ای که در این زمینه بررسی میکنم، این است که اساساً چرا گوینده این احساس نیاز به کمک کردن به دیگران را دارد. چرا (در این دیالوگ، این زن) احساس میکرد باید به همسرش کمک کند تا شاد باشد؟ چرا مرد مقابل رویکرد این چنینی به همسرش دارد؟ در مقابل این نوع مراجعین رویکردی که بهتر است پیش گرفت به این صورت است:

۱. آموزش کنجکاوی کردن!

برای مردان، عصبانیت و تحریک پذیری از عالیم بسیار رایج افسردگی است که ریشه های زیادی دارد. افسردگی از آسیب های گذشته، استرس های زندگی، مشکلات سلامت، عادات بد، تفكرات منفی و یا حتی کار کردنها ممتد ناشی می شود. به فرد آموزش دهید که قرار نیست درمانگر زندگی همسرش باشد، قرار نیست همراه او به ناراحتی بپردازد. بلکه باید آنچه که هست را بدون قضاوت پذیرد. قرار نیست تجربه تاریک و ناراحت کننده همسرش را به گردن خود ببیند و خود را مقصراً بودن به فرد کمک میکند تا بینش بهتری به مساله پیدا کند.

۲. توقف تلاش برای بهبود وضعیت

وقتی فرد می گوید: «تو نمیفهمی» در واقع مراجع شما باید متوجه شود که معنای اصلی جمله این است: «مشکل از تو نیست بنابراین نمی توانی کمکی کنی!». زن باید دست از تلاش بردارد و به دنبال این نباشد که «هرچه مرد نیاز دارد به او بدهد!» خلق و خوی بد و عصبانیت همسر جزو مشکلات او نیست. بیمار باید بتواند مزهای سالم خود را با شریک زندگی اش حفظ کند تا با آسیبهای عمیق تر روبرو نشود.

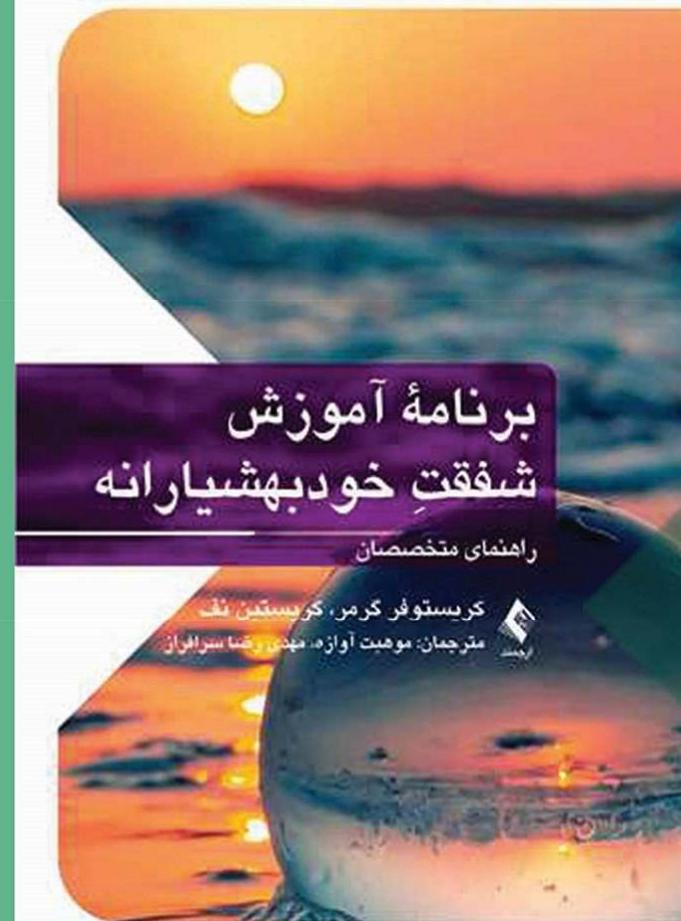
۳. عقب ایستادن

فرد را مسوول تجارب، احساسات و رفتارهایش بدانید. به همسرتان به این عنوان نگاه کنید که قادر است راه حل را خودش پیدا کند. در ابتدا گاهی مشکل حادتر می شود ولی در نهایت زمانی که طرف خشمگین ماجرا ببیند کسی نسبت به توانایی های او باور دارد و با عقب نشینی، فضایی برای برداشت قدمهای بلند باز کرده است می تواند رشد کند. آموزش حمایت از شریک زندگی با نگرش و اعمال مثبت می تواند به بهبود این فضا کمک کند.

برنامه آموزش شفقت خودبهشیارانه راهنمای متخصصان

نویسنده: کریستوفر گرم، کریستین نف

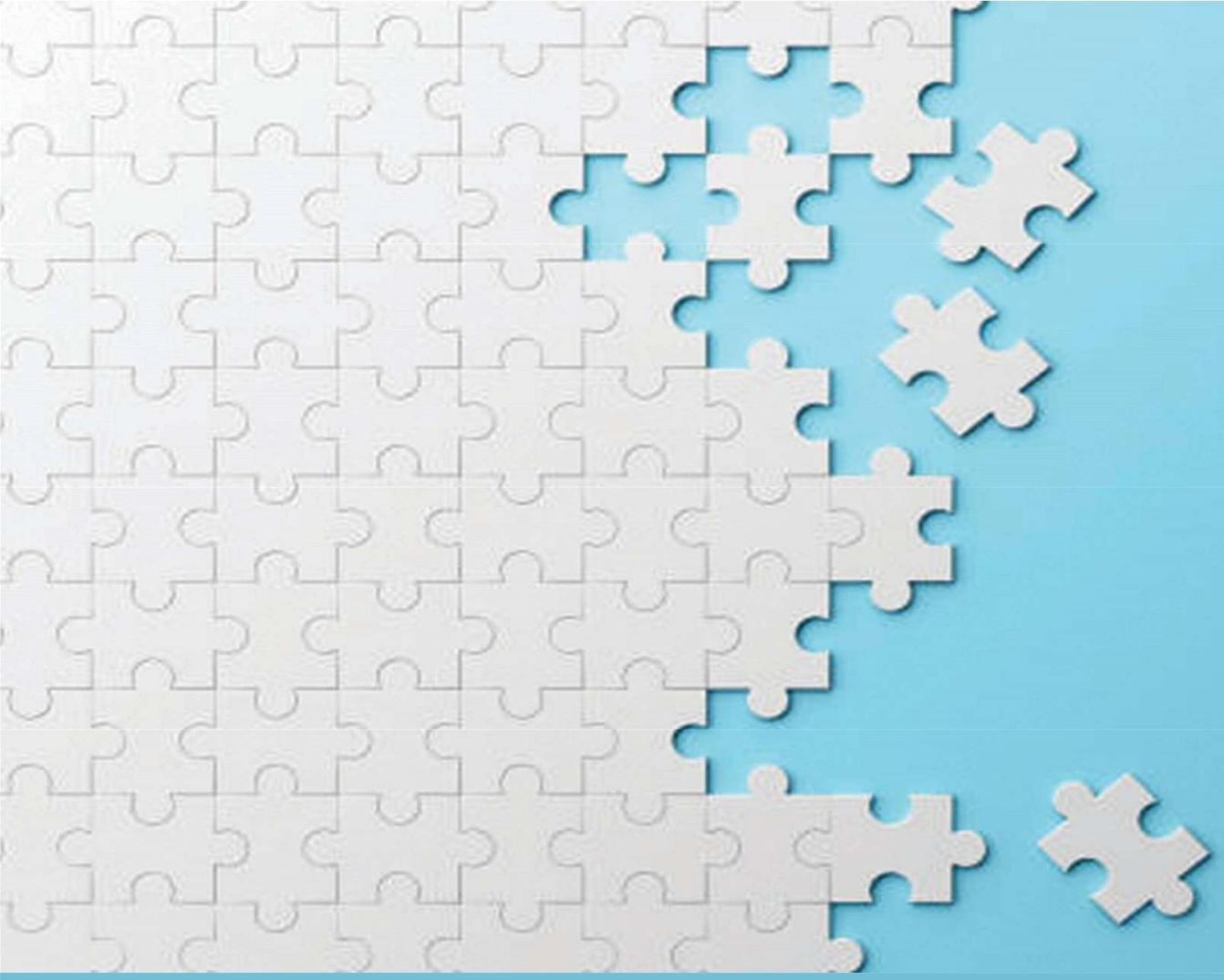
مترجم: موهبت آوازه، مهدی رضا سرافراز

درباره این کتاب:

این کتاب، راهنمای بسیار معتبری برای اجرای برنامه شفقت خود بهشیارانه (MSC) است که ابزارهای قدرتمندی برای مقابله با چالش‌های زندگی و افزایش بهزیستی هیجانی را فراهم می‌کند. کریستوفر گرم و کریستین نف که MSC را شکل داده‌اند در این کتاب نظریه‌ها و پژوهش‌های مربوطه را مرور می‌کنند و شیوه تدریس بی‌نظیر برنامه MSC را تشریح می‌کنند. برای خوانندگان این کتاب تسهیل هریک از هشت جلسه برنامه MSC و جلسه کناره‌گیری که یک روز کامل زمان می‌برد، به شیوه گام به گام توضیح داده می‌شود. توضیحات مفصل این کتاب هم چگونگی تدریس محتوای آموزشی و تجربی دوره MSC را نشان می‌دهند و هم نحوه تعامل با شرکت‌کنندگان، مدیریت فرایندهای گروهی و غلبه بر موانع رایجی را که هنگام تدریس این برنامه پیش می‌آید، نشان می‌دهند. در بخش آخر این کتاب درمورد چگونگی ادغام شفقت خود با روان‌درمانی توضیحاتی داده می‌شود.

◆ چرا معماها را وسوسه میکنند؟

در معما چه پدیده‌ای وجود دارد که انسان به آن گرایش دارد؟

محبوبه سیمرغ-کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

به زبان ساده دکتر لن کستر از دانشگاه لیورپول معما را اینگونه تعریف میکند: معما چیزی است که ما پاسخ آن را نمیدانیم. معماها به ما کمک میکنند افق دید خود را گسترش داده و تجربه پربار تری از تعامل با جهان داشته باشیم.

چه چیزی معماها را تا این اندازه وسوسه انگیز میکند؟

برای شروع باید بگوییم معماها چندین ویژگی اغواکننده و منحصر به فرد دارند. معماها و داستان‌های معماهایی در ادبیات باعث میشود خواننده توانایی‌های شناختی خود را به کار گیرد. به عبارت دیگر در هر یک از داستان‌های معماهایی خواننده باید خود را با شخصیت‌های ماجرا هماهنگ کرده و خود را به جای آنها در نظر گیرد و از دیدگاه آنها چه کارگاه باشند چه مجرم و چه سایر شخصیت‌ها سرخ‌ها را تفسیر کند تا به پاسخ برسد. نکته بعدی درباره معماها این است که در بسیاری از موارد معماها هیجانات ما را در نظیر ترس و شوق درگیر میکنند.

در این میان کنجدکاوی یک نیروی برانگیزاننده برای یافتن پاسخ به شکاف‌ها و معماهای است. بدیهی است که تمام آنچه نمیدانیم برای ما جذابیت ندارد بلکه معماها باعث می‌شوند ما نست به این شکافهای اطلاعاتی خود چه به صورت خودگاه و چه ناخودگاه آگاه شویم. به بیان دیگر معماها به عنوان سرآغازی برای کنجدکاوی در نظر گرفته می‌شوند. در ادامه باید این نکته را یاد آوری کنیم که معماها به صورت طبیعی با موضوعاتی سروکار دارند که توجه را به خودشان جلب می‌کنند. موضوعاتی نظیر قتل و جرم و غیره. به همین دلیل در این موارد اهمیت شکاف‌های دانش برای ما پررنگ تر می‌شود.

نکته جالب در این باره این است که معماهایی که مربوط به مسائل عاطفی هست نیز به همین اندازه توجه را به خودشان جلب می‌کنند. از چشم انداز تکاملی این مسئله این گونه توجیه می‌شود که انسان‌ها به لحاظ تکاملی به به موضوعاتی پیرامون بقا و تولید مثل توجه می‌کنند.

کشف معما در اتفاق‌های فرار:

مدت هاست در سراسر جهان یکی از مفرح‌ترین و پرطرفدار ترین سرگرمی‌ها اتفاق فرار است. در هر کشوری این مجموعه نام متفاوتی دارد اما به صورت کلی می‌توان گفت که در این اتفاق‌ها افراد باید با پیدا کردن سرخ‌های متعدد و ساختن داستان به دنبال پاسخ به معما باشند. زمانیکه ما در حال تجربه داستانی جدید هستیم، بسیار از ارتباطات و نشانه‌های معناداری صحبت می‌کنیم که در واقعیت وجود ندارند. به بیانی دیگر افراد در این موقعیت‌ها دائمًا به دنبال الگوی معنادار هستند تا به حل پاسخ برسند. بنابراین در طراحی یک معما همانطور که بیان کردیم تلفیقی داریم از هیجان ترس و اشتیاق. به بیان یکی از طراحان این اتفاق‌ها برای طراحی یک معما باید عجیب بود!

نتیجه:

در این نوشتار سعی داشتیم تا از دیدگاه علمی تری معما را بررسی کنیم. در خلال بحث هایمان به غلت جذابیت معماها و عملکرد مغز در هنگام فعالیت پرداختیم. در این صورت میدانیم که چرا بسیاری از داستان‌های معماهای جذاب هستند و اساساً چطور ماجذب این داستان‌ها می‌شوند.

❖ فهرست منابع:

- Michaelson.E.The Allure of mysteries, The British psychological society,2021, P38-42
Glazer,T.The part-whole perception of emotion, Consciousness and cognition, 2017,V58, P 34-43

به صورت کلی در داستان‌ها و ماجراهای معماهای ما بیش از هر نوع داستان دیگری درگیر شخصیت‌های داستان می‌شویم و از این منظر بررسی معماها حائز اهمیت است زیرا به گفته دکتر کپلینگر: وسوسه تاثیر گذاری در دیگران یک نیاز ذاتی و درونی برای هر فرد است. زمانی که ما با شخصیت‌ها همانند سازی می‌کنیم و سعی در حل معما داریم به نوعی در جست و جوی اراضی این نیاز درونی هستیم.

و در نهایت میدانیم که قرار گرفتن در موقعیت‌های ابهام آلود باعث آشفتگی و اضطراب می‌شود. اما طی پژوهشی در دانشگاه هاروارد به این نتیجه رسیدند که در شرایط نامشخص و ابهام بر انگیز اگر نتیجه قابل پیش‌بینی باشد خلق مثبت افراد بالا خواهد ماند. در مورد معماها راه حل نهایی و پاسخ به معما نتیجه‌ای قابل پیش‌بینی است و در نتیجه باعث بالا نگه داشتن خلق مثبت می‌شود.

مغز چگونه به معماها واکنش نشان می‌دهد؟

قرار گرفتن در معرض محرك‌های مشخصی مدار پاداش مغز را فعال می‌کند. این مسیرهای پاداش ما را ترغیب می‌کنند تا به دنبال تجربه پاداش دهنده باشیم و یا رفتارهایی را که باعث دست یابی به پاداش می‌شوند را تقویت می‌کنند. پاداش‌ها به صورت کلاسیک شامل غذا و گرما و محافظت شدن و یا پاداش‌های عینی و ملموس مانند پول است.

در سال ۲۰۰۹ در یک پژوهش مشخص شد که پرسیدن برخی سوالات نیز باعث فعال شدن مدار پاداش مغز می‌شود. در این معنا کنجدکاوی شکلی از پیش‌بینی پاداش است. به بیانی دیگر ارزش پاداشی اطلاعاتی که از کنجدکاوی به دست می‌آید شبیه به پاداش‌های سنتی مثل غذا و پول است. علاوه بر اینکه ارزش پاداشی اطلاعات به این دلیل است که میتوانیم در تصمیم‌گیری بهتر عمل کنیم، این نکته جالب است که بدانیم حتی اگر کسب اطلاعات پاداش فوری برای فرد نداشته باشد، مغز انسان یک تمایل بی نهایت به جذب صرف کسب اطلاعات دارد!

وعده‌ای که دانش به ما میدهد وسوسه بر انگیز است! در ابتدا باید بگوییم کنجدکاوی شکلی از محرومیت شناختی وسوسه بر انگیز است که از شکاف در دانش نشات مگیرد. از دیدگاه تکاملی برای ما شکاف‌های دانش جذابیت دارد. در طرف دیگر تمام مواردی که ما پاسخی برای آنها در حال حاضر نداریم وسوسه برانگیز است.

به نظر می رسد کانون توجه که دارای ظرفیت محدود و دارای تا چهار ارائه فعال شده می باشد (کوان، ۱۹۹۵). ابرور^{۲۰۰۲} (۲۰۰۴) مدل کوان را با اضافه کردن یک مولفه سوم، توسعه داده است: تمکز بارک تری از توجه^{۲۵} که فقط یک قطعه^{۲۶} را آن واحد در برمی گیرد. تمکز یک عنصر در تمکز چهار عنصر تعبیه شده است و برای انتخاب یک قطعه واحد برای پردازش استفاده می شود (ابرور، ۲۰۰۲). به عنوان مثال، در "کانون توجه"^{۲۷} کوان، چهار رقم را می توان در یک زمان در ذهن نگه داشت هنگامی که فرد بخواهد یک فرایند را بر روی هر یک از این رقم‌ها انجام دهد، برای مثال، با عدد ۲ را به کدام از این رقم‌ها اضافه کند، پردازش جدآگانه برای هر رقم مورد نیاز است، به همین دلیل است که اکثر افراد نمی توانند به طور موازی چند عمل ریاضی را انجام دهند (اسشویی، ۲۰۱۴^{۲۸}). بخش توجه یکی از ارقام را برای پردازش انتخاب می کند و سپس تمکز را به رقم بعدی تغییر می دهد و ادامه می دهد تا تمام ارقام پردازش شود (میلر، ۱۹۹۴^{۲۹})

حافظه‌ی فعال ۱۸ ثانیه‌ای

مدت زمان محدود حافظه کوتاه مدت که تقریباً ۱۸ ثانیه بدون هیچ نوعی از تمرین حافظه است (راسل، ۲۰۱۴^{۳۰}) نشان دهنده این است که به صورت خود به خودی با گذشت زمان رو به زوال است. تحقیقات متعددی؛ بیانگر این است که زوال خودبخودی نقش مهمی در فراموشی در کوتاه مدت ایفا می کند (برای مثال: لواندوسکی، دانکن و براون، ۲۰۰۴^{۳۱}؛ نایمی، ۲۰۰۲^{۳۲}) برخی محققین تردید می کنند که زوال باعث فراموشی حافظه کوتاه مدت می شود. آنها بعضی از انواع تداخل را به عنوان یک جایگزین ارائه می دهند:

هنگامی که چندین عنصر (مانند رقم‌ها، کلمات، یا تصاویر یا علامت‌ها به طور کلی) به طور همزمان در حافظه کوتاه مدت نگهداری می شوند، با یکدیگر برای فراخوانی رقابت می کنند. به این ترتیب، محتوای جدید به تدریج محتویات قدیمی تر را محو می کنند، مگر اینکه محتوای قدیمی تر فعالانه با توجه یا تمرین محافظت شود (ابرور و کلیگل، ۲۰۰۲^{۳۳})

یک سیستم برد، حلقه واجی^{۳۴} (PL)، اطلاعات مربوط به واژگان (یعنی صدای زبان) را ذخیره می کند و با کمک تازه سازه‌ی مداوم در یک حلقه‌ی تمرین از زوال^{۳۵} آن پیشگیری می کند (وبتن، ۲۰۱۳^{۳۶}). سیستم بردی دیگر، صفحه‌ی دیداری - فضایی، اطلاعات بصری و فضایی را ذخیره می کند. برای مثال می توان از آن برای ساخت و دستکاری تصاویر بصری و برای نمایش نقشه‌های ذهنی استفاده کرد. صفحه دیداری فضایی می تواند به دو زیرسیستم بصری (با پدیده‌های مانند شکل، رنگ و بافت) فضایی (در ارتباط با موقعیت مکانی) خرد شود. در سال ۲۰۰۰ بدلی مدل را با اضافه کردن یک مولفه چهارم، سپر رویدادی^{۳۷}، گسترش داد که نمایندگی های^{۳۸} ای دارد که اطلاعات واححی، بصری و فضایی و احتمالاً اطلاعاتی که توسط سیستم‌های برد پوشیده نمی شوند (مثل اطلاعات معنایی، اطلاعات موسیقی) را یکپارچه می کند. سپر رویدادی همچنین رابط بین حافظه فعال^{۳۹} و حافظه بلند مدت است (وبتن، ۲۰۱۳^{۴۰}) این جزء رویدادی است، زیرا فرض می شود که اطلاعات را به یک نمایشگر رویدادی واحد متصل کنیم. سپر رویدادی یک مخزن موقت حافظه است (بدلی، ۱۹۸۶^{۴۱})

ب: حافظه‌ی فعال به عنوان بخشی از حافظه‌ی بلند مدت

اریکسون و کینش^{۴۲} (۱۹۹۵) مفهوم حافظه‌ی فعال بلند مدت^{۴۳} به عنوان مجموعه ای از "ساختارهای بازیابی"^{۴۴} در حافظه‌ی بلند مدت که دسترسی بی وقفه به اطلاعات مربوط به فعالیت‌های روزانه را ممکن می کند را معرفی کردند (اریکسون و کینش، ۱۹۹۵^{۴۵}). کوان^۱ (۱۹۹۵) به حافظه‌ی فعال به عنوان سیستم جدآگانه ای از حافظه‌ی فعال معتقد نبود به نظر او، بخشی از حافظه بلند مدت به طور موثر به عنوان حافظه‌ی فعال عمل می کند ارائه‌ها در حافظه‌ی فعال زیرمجموعه ارائه‌ها در حافظه بلند مدت هستند. حافظه‌ی فعال در دو سطح سازماندهی شده است: اولی شامل ارائه‌های حافظه بلند مدت است که فعال شده‌اند. ممکن است بسیار باشند - از لحاظ تئوری هیچ محدودیتی برای فعال شدن ارائه‌ها در حافظه بلند مدت وجود ندارد. سطح دوم، کانون توجه^{۴۶} است.

ظرفیت حافظه‌ی فعال

- 28. Miller
- 29. Russell
- 30. Lewandowsky, Duncan&Brown,
- 31. Nairne
- 32. Oberauer& Kliegl
- 33. Miller
- 34. magical number seven
- 35. chunks
- 36. Service
- 37. Cowan
- 38. known string
- 39. unpacked
- 40. retrieval cues
- 41. Ericsson &Kintsch

منابع:

- کاپلان، ۵: سادوک، ب. ۲۰۰۲. خلاصه روانپژوهی بالینی (جلد سوم). ترجمه‌ی رفیعی، حسین و رضاعی، فرزین (۴۸۳۱). تهران : انتشارات ارجمند.
- Baddeley, AD; Hitch, G.1974. Gordon H. Bower, ed. Working Memory. The psychology of learning and motivation. 2. Academic Press. pp. 47-89. doi:10.1016/S0079-74210860452-1
- Baddeley,A.B.1986. Working Memory . Oxford ,UK;Oxford University
- Cowan, N. 1995. Attention and memory: an integrated framework. Oxford [Oxfordshire]: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-506760-6. OCLC 30475237
- Cowan, N.2001. The magical number 4 in short-term memory: A reconsideration of mental storage capacity. Behavioral and Brain Sciences. 24 1: 87-185. doi:10.1017/S0140525X01003922
- Ericsson, K. A; Kintsch, W. 1995. Long-term working memory. Psychological Review. 102 2: 211-245. doi:10.1037/0033-295X.102.2.211.
- Ericsson, K. A; Kintsch, W. 1995. Long-term working memory. Psychological Review. 102 2: 211-245. doi:10.1037/0033-295X.102.2.211.
- Lewandowsky, S.; Duncan, M.; Brown, G. D. A. 2004. Time does not cause forgetting in short-term serial recall. Psychonomic Bulletin & Review. 11 5: 771-790. doi:10.3758/BF03196705. PMID 15732687.
- Miller GA April 1994. The magical number seven, plus or minus two: some limits on our capacity for processing information. 1956. Psychological Review. 101 2: 343-52. doi:10.1037/0033-295X.101.2.343.
- Miller GA April 1994. The magical number seven, plus or minus two: some limits on our capacity for processing information. 1956. Psychological Review. 101 2: 343-52. doi:10.1037/0033-295X.101.2.343.
- Nairne, J. S. 2002. Remembering over the short-term: The case against the standard model. Annual Review of Psychology. 53: 53-81. doi:10.1146/annurev.psych.53.100901.135131. PMID 11752479.
- Oberauer K May 2002. Access to information in working memory: exploring the focus of attention. Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition. 28 3: 411-21. CiteSeerX 10.1.1.163.4979. doi:10.1037/0278-7393.28.3.411.
- Oberauer, K.; Kliegl, R. 2006. A formal model of capacity limits in working memory. Journal of Memory and Language. 55 4: 601-626. doi:10.1016/j.jml.2006.08.009
- Russell Revlin 2012. Cognition: Theory and Practice. Worth Publishers. ISBN 978-0-7167-5667-5.
- Schweppe, J. 2014. Attention, working memory, and long-term memory in multimedia learning: A integrated perspective based on process models of working memory. Educational Psychology Review. 26 2: 289. doi:10.1007/s10648-013-9242-2.
- Service, Elisabet 1998-05-01. The Effect of Word Length on Immediate Serial Recall Depends on Phonological Complexity, Not Articulatory Duration. The Quarterly Journal of Experimental Psychology Section A. 51 2: 283-304. doi:10.1080/713755759
- Weiten, W. 2013. Variations in psychology 9 ed.. Belmont, CA: Wadsworth. pp. 281-282.

حافظه‌ی فعال ظرفیت محدودی دارد. میلر^{۳۳} معتقد بود ظرفیت حافظه‌ی فعال عدد جادویی هفت^{۳۴} است (میلر، ۱۹۹۴) او مدعی بود که ظرفیت پردازش اطلاعات بالغین در حدود هفت عنصر است که به نام "قطعات"^{۳۵} نامیده می‌شود، صرفنظر از اینکه عناصر رقم، حروف، کلمات یا سایر واحدها باشد. تحقيقات بعدی نشان دادند که به طور کلی، محدوده حافظه برای محتويات کلامی (ارقام، حروف، کلمات، و غیره) بستگی به پیچیدگی واج شناسی محتوا دارد(سررویس، ۱۹۹۸^{۳۶}) بعد ها، کوان^{۳۷} مدعی شد که ظرفیت حافظه در بالغین جوان چهار قطعه و در کودکان و افراد مسن کمتر است (کوان، ۲۰۰۱) با اینکه اغلب بالغین میتوانند حدود هفت قطعه را به ترتیب حفظ کنند برخی اشخاص می‌توانند قعات بیشتری را حفظ کنند. این کار با تمرین گسترده در یک استراتژی کدگذاری امکان پذیر است که رقم‌ها در یک لیست گروه بندی می‌شوند (معمولًا در گروه‌های سه تا پنج) و این گروه‌ها با عنوان یک واحد واحد (یک قطعه) رمزگذاری می‌شوند. برای این موقفيت افراد باید قادر باشند گروه‌ها را شناسایي کنند به عنوان بعضی رشته‌های شناخته شده^{۳۸} از اعداد و چندین تکه از این قبیل را می‌توان به صورت مرتب تر به هم متصل کرد، و سلسه مراتبی از تکه‌ها را تشکیل داد. به این ترتیب، تنها برخی از تکه‌ها در بالاترین سطح سلسه مراتب باشد^{۳۹} در حافظه کاری حفظ شوند و برای بازیابی قطعات باز می‌شوند. به این معنی که قطعات در حافظه کاری به عنوان سرنخ‌های بازیابی^{۴۰} عمل می‌کنند که اشاره به رقم‌هایی که در آنها وجود دارد، می‌کنند(اریکسون و کینچ، ۱۹۹۵).

- 1.bbddeley and Hitch
- 2. Multicomponent model of working memory
- 3. Executive controller
- 4.central executive
- 5.phonological loop
- 6.visuospatial sketchpad
- 7.Levin
- 8.suppressing
- 9.slave systems
- 10.phonological loop
- 11.decay
- 12. Weiten
- 13. episodic buffer
- 14.representations
- 15. working memory
- 16. long-term memory
- 17. temporary store
- 18. Ericsson &Kintsch
- 19. long-term working memory
- 20. retrieval structures
- 21. Cowan
- 22. Representations
- 23. focus of attention
- 24. Oberauer
- 25.more narrow focus of attention
- 26. chunk
- 27. Schweppe

◆ چرا ارتباط در سازمانها به مشکل میخورد؟

شش ویژگی ارتباط در سازمان

نازین جعفری - کارشناس ارشد روانشناسی صنعتی سازمانی

در روابط سازمانی شش مشکل عمده وجود دارد که کاربرد گوش کردن انعکاسی در رفع آنها مناسب به نظر می‌رسد. چهار مورد از این مشکلات مربوط به گویندگان است و دو مورد دیگر در میان شنوندگان رواج دارد. اولین مشکل گوینده آن است که کلمات برای افراد مختلف، معانی متفاوتی دارند. مشکل دوم این است که مردم اغلب پیامهای خود را به صورت رمز و به گونه‌ای بیان می‌کنند که معانی واقعی آنها پوشیده و پنهان است. سوم اینکه مردم بیشتر در حول و حوش و پیرامون موضوع مورد نظر صحبت می‌کنند آنان در حالی راجع به یک موضوع خاص صحبت می‌کنند که موضوعات دیگر برایشان از اهمیت بیشتری برخوردار است و بالاخره بسیاری از مردم در برقراری ارتباط با احساسات خود و نیز در کنترل سازنده آنها با مشکل مواجه اند.

متاسفانه تنظیم پیامهای رمزی همیشه تا این حد خوشایند نیست چرا که ما اغلب فراموش می‌کنیم این نکته را در نظر بگیریم که آیا لازم است پیام فرد دیگر را از رمز خارج سازیم یا نه باید به پیامهای مناسب توجه نمائیم. یکی از دلایل اصلی ارتباط اشتباه آن است که از رمز خارج کردن گفته‌های دیگران همیشه از طریق حدس و گمان انجام می‌گیرد لذا می‌بایستی از حدس و گمان پرهیز نمود.

شاید مشکل فعلی ، مهمترین مشکل نباشد.

مردم به ندرت مکالمه را با در میان گذاردن مواردی شروع می‌کنند که بیشترین اهمیت را برای آنان دارد. هر فردی بخشهای متعددی از وجود خود را پنهان نگه می‌دارد هر کسی تا حدی ناشناس سفر می‌کند اما با وجود این اغلب ما بیشترین تمایل را برای بحث در مورد همان چیزهایی داریم که آنها را به دقیق ترین شکل پنهان می‌سازیم این مشکل به پدیده‌ای منتهی می‌شود که عموم مردم آن را حاشیه رفتن یا در پیرامون موضوع بحث کردن می‌نامند گوینده مستقیماً به اصل مطلب نمی‌پردازد و در واقع حتی ممکن است که به نکته اصلی آنچه می‌خواهد بگوید نیز اشاره‌ای نکند. اشتیاق گوینده برای صحبت در مورد یک موضوع او را مجبور به گفتگو با شما می‌کند اما ممکن است اضطراب او در مورد همان موضوع باعث شود که به صحبت در زمینه کاملاً متفاوتی بپردازد. گوینده ممکن است خود نسبت به هیجانهایش نابینا بوده و یا توسط آنها نابینا شده باشد.

در جامعه ما مردم عموماً در حوزه احساسات خویش با دو مشکل مواجه اند از یک سو آنان از هیجانهای خود آگاه نیستند و از سوی دیگر گاه احساسات با چنان نیرویی در آنها به جوش می‌آید که عقل و خرد کارایی خود را از دست می‌دهند شخص خود را به شکلی خطرناک غیرقابل کنترل می‌یابد و قادر نیست سرنوشت خویش را در اختیار گیرد موقعیت اول هنگامی روی می‌دهد که ما نسبت به احساسات

شنوندگان نیز مشکلات خاص خود را دارند آنان به سادگی نسبت به پیام گوینده دچار حواس پرتی می‌شوند و اغلب پیام را از طریق فیلترهایی می‌شنوند که عملاً بیشتر مطالب گفته شده را تحریف می‌کنند حال بهتر است هر یک از این مشکلات را به شکل دقیقتری بررسی کنیم.

کلمات، ابزارهای ارتباطی کم دقت

بیشتر تجاربی که تمایل زیادی به بیان آنها داریم به خوبی در کلمات و جمله‌ها جای نمی‌گیرند ما قادر نیستیم منظور خود را با دقت بیان کنیم. توفیق زبان در انتقال اطلاعات، بیش از اندازه بزرگ جلوه داده شده است. ایده‌ها همچون هوایی که به درون اتاقی وارد شده و از در و پنجره‌های باز آن خارج می‌شوند به درون کلمات رفته و از آنها خارج می‌شوند.

گوش کردن انعکاسی، ارتباط را بهبود می‌بخشد زیرا به شنونده کمک می‌کند تا درک خود را از آنچه گوینده گفته است مورد کاوش قرار دهد. شنونده منعکس کننده، در بخش‌های مختلف گفتگو برداشت خود را از گفته‌های طرف مقابل به زبان خویش تکرار می‌کند و در نتیجه اگر برداشت اشتباہی روی داده باشد گوینده می‌تواند آن را بلاfacile تصحیح کند.

دخالت حدس و گمان در درک معنای رمز گوینده

گاهی اوقات ما به احساس دوسوگرایی و تردید شدیدی نسبت به تمایلمان برای ارائه یک توضیح صحیح و روشن در مورد خود دچار هستیم. بخشی از وجود ما به طور جداگانه مایل است که ما را به فردی دیگر بشناساند و بخشی دیگر مایل است که ما را همچنان ناشناخته و در اختفا باقی نگهدارد بنابراین اغلب متوجه می‌شویم که به شکلی مبهم راجع به افکارمان و از آن مبهمنتر راجع به احساساتمان صحبت می‌کنیم. همه ما تمام زندگی خود را صرف رمزگذاری پیامهای خویش و از رمز خارج کردن پیامهای دیگران کرده ایم.

این نظریه که به مشارکت یا توافق آگاهانه می‌انجامد، به فرد دیگر امکان می‌دهد که راههای نوین برقراری رابطه را تجربه کند آن هم نه فقط به این دلیل که شخصی مقنده از آن روشهای حمایت می‌کند بلکه به این دلیل که ذهن خود او نیز با آن موافق است و گذشته از موارد دیگر، قابل فهم نیز هست. اغلب مردم هنگامی که با مهارت‌های گوش کردن انعکاسی آشنا می‌شوند نسبت به مناسب بودن این مهارت‌ها برای زندگی خود مشکوک هستند و در اولین استفاده خود از این روشهای احساس ناراحتی و ساختگی بودن می‌کنند. اما چنین احساسی فقط یکی از مراحل پیشرفت آنها در مهارت انعکاس است و اگر به استفاده خود ادامه دهند به زودی این مرحله را پشت سر می‌گذارند برخی از افراد شکایت دارند که این روش بسیار ساختارمند است اما وقتی می‌بینیم که کل ارتباط به شکلی اجتناب ناپذیر ساختارمند است، و وقتی تصدیق می‌کنیم که ساختار، مانع بیان سبک شخصی انسان نمی‌شود در می‌باییم که این شکایت چندان درست نیست و باز برخی از مردم معتقدند که این روش مانع از خود انگیختگی یا خود جوش بودن رفتار آنان می‌شود اما از این رفتارهای خود جوش خوب است اما آسیبی که کاربرد برخورد موانع به وجود می‌آورد باعث می‌شود که پاسخهای انعکاسی جذابتر به نظر برسند.

هرگاه مردم به این شش ویژگی ارتباط سازمانی و بشری توجه کنند گوش کردن انعکاسی آنان معنادارتر می‌شود:

۱) کلمات برای افراد مختلف، معانی متفاوتی دارند.

۲) مردم در اغلب موارد پیامهایشان را به صورت رمز در می‌آورند.

۳) افراد، مکرراً راجع به مشکلات فعلی صحبت می‌کنند در حالی که موضوع دیگری هست که برای آنان اهمیت بیشتری دارد.

۴) گوینده ممکن است نسبت به هیجانهایش بی توجه باشد و یا توسط آنها کور شده باشد.

۵) شنوندگان، اغلب به سادگی دچار حواس پرتی می‌شوند.

۶) شنوندگان از طریق فیلترهایشان می‌شنوند که مقدار زیادی از آنچه را که گفته می‌شود تحریف می‌کنند. گوش کردن انعکاسی، امکان بررسی درست بودن درک شنیده‌ها و نیز مجرایی را فراهم می‌سازد که از طریق آن صمیمیت و توجه منتقل می‌شود.

و هیجانهایمان کور هستیم و وضعیت دوم معلول نابینا شدن ما توسط این احساسات است اما به هر حال و در هر دو موقعیت گوش کردن انعکاسی روشی است که می‌تواند مفید واقع شود.

بسیاری از شنوندگان به آسانی، دچار حواس پرتی می‌شوند.

بسیاری از شنوندگان وقتی که گوینده صحبت می‌کند به سادگی دچار حواس پرتی شده و در خیالات و اوهام خود غرق می‌شوند همچنین هر فردی حداقل چند فیلتر یا صافی هیجانی دارد که برخی از معانی یا منظورهایی را که برای او فرستاده می‌شوند متوقف یا تحریف می‌کند اکنون باید به راههایی بپردازیم که از طریق پاسخهای انعکاسی به شنونده کمک می‌کند تا به شکلی موثر با این مشکلات مواجه شود.

فیلترها، شنیده‌های شنوندۀ را تحریف می‌کنند.

سالها تجربه و شرطی شدن معزز را به گونه‌ای برنامه ریزی کرده است که بتواند احساسات شنیداری دریافت شده را کنترل کند. همانطور که یک منشی بسیار گرفتار و کارآمد مکاتبات را درسته بندی می‌کند و فقط مهمترین نامه‌ها را برای مرور شخصی مدیر خود کنار می‌گذارد، برخی از صدای نیز بلافضله نادیده گرفته می‌شوند در حالی که برخی صدای دیگر توجه کاملی را به خود متمرکز می‌کنند.

آزمون درستی : مجرایی برای صمیمیت

از آنجا که برای همه انسانها بسیار دشوار است که هر آنچه را در ذهن و قلب خود دارند به طور واضح بیان کنند و از آنجا که تا این حد برای ما سخت است که بدون حواس پرتی یا تحریف به حرفهای دیگران گوش دهیم به شدت نیازمند آزمایش درست بودن (درک خود) از گفتگوهایمان می‌باشیم. شنوندۀ کارآمد برای بررسی میزان درستی مکرراً اصل مطلبی را که شنیده است برای ارزیابی هماهنگی درک خود با منظور گوینده منعکس می‌کند.

عمل، بهترین راه رفع شک و تردید

توضیح بخشی از منطق گوش کردن انعکاسی به بسیاری از مردم کمک می‌کند تا تصدیق کنند که چرا این روش گوش کردن، بهتر می‌تواند تفاهم بین فردی را تسهیل کند.

خوانندگان محترم مجله‌ی روان‌بنه!

به استحضار می‌رساند که این امکان فراهم است تا نسخه‌ی الکترونیکی شماره‌های آتی مجله‌ی روان‌بنه را، به صورت رایگان در ایمیل یا تلگرام خود دریافت کنید. برای این کار کافی است، نام و نامخانوادگی و تحصیلات خود را از راه‌های ارتباطی زیر برای ما ارسال کنید و شیوه‌ای را که از طریق آن مایل به دریافت نشریه هستید، قید نمایید.

ایمیل ما: info@ravanboneh.com

آیدی تلگرام: [@Ravan_boneh2](#)

درخواست نمایندگی

با عنایت به حضور چشمگیر گروه رشد و توسعه روانشناسی در برگزاری دوره‌های آموزش تخصصی روانشناسی تحت نظر از مرکز مشاوره دانشگاه تهران، این گروه در جهت توسعه این آموزش‌ها در سراسر کشور در نظر دارد تعداد محدودی نمایندگی رسمی در سطح کشور به واجدین شرایط اعطاء نماید.

از عموم علاقه‌مندان و فعالان در حوزه‌ی برگزاری دوره‌های تخصصی و عمومی روانشناسی جهت اخذ نمایندگی رسمی دعوت به همکاری می‌نماید.

خدمات گروه رشد و توسعه روانشناسی:

- ◆ تدوین کارگاه و دوره‌های آموزشی با سرفصل‌های به روز و هماهنگی با استانید هر حوزه، جهت حضور و تدریس کارگاه در اختیار قرار دادن محتوای انحصاری در دوره‌ها و کارگاه‌ها برنامه‌ریزی و طرح‌ریزی کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی تخصصی در حوزه روانشناسی با گواهی معتبر از مرکز مشاوره دانشگاه تهران برنامه‌ریزی و طرح‌ریزی کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی عمومی در حوزه روانشناسی با گواهی معتبر از مرکز مشاوره دانشگاه تهران

شرایط احراز نمایندگی:

- ◆ ارسال اسناد و مدارک قانونی موسسه یا شرکت (اساسنامه، مجوز فعالیت از سازمان نظام روانشناسی و مشاوره یا بهزیستی، شرکت‌نامه)
- ◆ ارسال مدارک شناسایی ریاست موسسه یا شرکت (کپی کارت ملی، کپی پروانه سازمان نظام روانشناسی، کپی آخرین مدرک آموزشی)
- ◆ احراز مشخصات فیزیکی شرکت یا موسسه (ارسال عکس از محیط موسسه، کروکی محل موسسه، مشخصات فنی ساختمان محل موسسه)
- ◆ امضای قراردادهای همکاری که متعاقباً ارسال خواهد شد
- ◆ جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره‌ی ۰۲۱-۸۸۴۴۵۸۵۲ تماس حاصل نمایید.

جهت مکاتبات از این آدرس پست الکترونیکی استفاده

فرمایید: kargah.ravannews@gmail.com

۱. آراء نویسنده‌گان لزوماً دیدگاه گروه رشد و توسعه روانشناسی نیست.
۲. مسئولیت متن آگهی‌ها بر عهده‌ی ارائه‌دهنده‌ی آگهی‌ها است.
۳. مسئولیت علمی مقاله‌ها بر عهده‌ی نویسنده یا نویسنده‌گان آن‌ها است.
۴. نشریه‌ی روان‌بُنَه، در قبول یا رد مقاله‌ها آزاد است.
۵. نشریه‌ی روان‌بُنَه، در اصلاح و ویرایش مطالب رسیده، آزاد است.
۶. مقالات ارسال شده، بازگردانده نمی‌شوند.
۷. ماهنامه‌ی روان‌بُنَه، نشریه‌ای الکترونیکی و غیرقابل فروش است.

از نویسنده‌گان محترم تقاضا می‌شود به نکات زیر توجه فرمایند:

۱. نشریه‌ی روان‌بُنَه، آماده‌ی چاپ و انتشار مقاله‌های نقد و بررسی، گزارش‌های تحقیقی اصیل، مورد پژوهشی، مورد آزمایی و مورد درمانی، و نیز نقد و معرفی کتاب است.
۲. مقالات خود را به ایمیل info@ravanboneh.com ارسال فرمایید.
۳. مقاله باید به زبان فارسی و با انشایی سلیس و روان نوشته شده باشد.
۴. مقالات و ترجمه‌های خود را حتی امکان حروف‌چینی شده ارسال نمایید.
۵. نقل مطلب با ذکر مأخذ آزاد است.
۶. اصطلاحات لاتین و اسامی باید در پاورقی آورده شود.
۷. نام و نام خانوادگی، سمت علمی، محل کار، نشانی، شماره‌ی تماس، شماره‌ی دورنگار و پست الکترونیکی نویسنده یا مترجم، حتماً باید ذکر شود.
۸. چنانچه مخارج مالی مربوط به تهیه‌ی مقاله و یا انجام پژوهش، از طرف موسسه‌ای تامین شده است، در صفحه‌ی اول مقاله یا گزارش (در قسمت پاورقی) حتماً ذکر شود.
۹. شیوه‌ی ارجاع به منابع و کتابنامه‌شناسی، طبق استاندارد APA خواهد بود.
۱۰. توصیه می‌شود در ترجمه‌ی واژه‌ها، تا حد امکان از معادلهای موجود استفاده شود و در صورتیکه معادل جدیدی آفریده شده است، دلایل کافی در پاورقی آورده شود.

پست الکترونیک:

info@ravanboneh.com
www.ravanboneh.com